

**Президенту САУ М.О. Шульзі,
Членам Правління САУ
В.С. Бакірову, В.М. Вороні, В.Г. Городяненко,
Б.Г. Нагорному, Л.Г. Сокурянській**

Шановні колеги!

Нажаль, з об'єктивних причин я був відсутній 8 жовтня на засіданні Правління САУ. Тому для мене було несподіваним дізнатися із ЗМІ, що Соціологічна асоціація України буде проводити “Український екзит-пол” разом із Українським інститутом соціальних досліджень, Українським центром політичного менеджменту та шістьма українськими університетами. За повідомленнями інформаційних агенцій про це було оголошено на прес-конференції у середу, 20 жовтня президентом САУ М.О.Шульгою та віце-президентом САУ, головою правління Українського інституту соціальних досліджень О.О.Яременком. При цьому, за повідомленням агенції Інтерфакс–Україна, О.О.Яременко повідомив, що фінансування цього проекту здійснюється “у складчину” всіма його учасниками.

Наступного дня я попросив вченого секретаря А.О.Зоткіна ознайомити мене з тим рішенням Правління САУ від 8.10.04, що визначає, які саме обов'язки у проведенні “Українського екзит-полу” взяла на себе САУ, які функції САУ буде виконувати і які кошти САУ виділяє на фінансування цього проекту. А.О.Зоткін повідомив, що Правління лише ухвалило рішення підтримати звернення з цього приводу О.О. Яременка.

Отримавши 22 жовтня у вченого секретаря копії цього звернення та протоколу засідання Правління САУ від 8.10.04 (копії цих документів у додатку), я з'ясував, що, по-перше, в цих документах не визначено ніяких зобов'язань або функцій САУ щодо участі у проведенні “Українського екзит-полу”, а по-друге, підтримане рішенням Правління “Звернення О.О.Яременка” поряд з професійною та громадянською мотивацією організації зазначеного екзит-полу містить такий мотив: “по-четверте, організатори інших екзит-полів будуть бачити наявність альтернативи і це їх може зупинити від необдуманих кроків в оцінці отриманих результатів та їх інтерпретації”.

Оскільки Правління САУ не прийняло рішення взяти на САУ які-небудь зобов'язання або функції щодо участі у проведенні “Українського екзит-полу”, повідомлення ЗМІ про те, що САУ є однією з тих організацій, які проводять “Український екзит-пол”, не відповідають дійсності і мають бути спростованими, якщо притримуватися духу і букві нашого Кодексу професійної етики. Перш за все, маю на увазі зазначені в Кодексі загальні моральні принципи чесності, принципи професійної і соціальної відповідальності.

Крім того, висловлення підозри, стосовно того, що “організатори інших екзит-полів” можуть вдатися до таких “необдуманих кроків” без наведення будь яких аргументів, які б обґрунтовували такі підозри, є, на моє переконання, порушенням, перш за все, зазначеного у нашому Кодексі професійної етики загального морального принципу поваги до гідності кожної людини.

Якщо ж взяти до уваги, що “організатори інших екзит-полів” — це і акредитовані рішеннями Правління САУ її три колективні члени (Київський міжнародний інститут соціології, Центр СОЦІС та Центр “Соціальний моніторинг”), то є підстави говорити про порушення у цитованому фрагменті “Звернення О.О.Яременка” також і статті 3.3 Кодексу професійної етики соціолога, відповідно до якої “соціолог намагається не дискредитувати своїх опонентів у професійному та особистісному аспектах, не маючи для цього вагомих

підстав, пов'язаних із брутальним порушенням ними етики наукової і викладацької діяльності”.

Для того, щоб уявити собі, яким чином так сталося, що рішенням Правління САУ був підтриманий вислів недовіри до намірів щодо іншого екзит-полу трьох акредитованих Правлінням колективних членів САУ, я зателефонував Ю.І.Яковенку - одному з тих членів Правління, які брали участь у засіданні 8 жовтня. Коли я звернув увагу Юрія Івановича на процитований вище фрагмент “Звернення О.О.Яременка”, він завірив мене, що не поділяє таких підозр і пояснив, що обговорення цього документу точилося стосовно пунктів, викладених на його першій сторінці, а до написаного на другій сторінці (там як раз і знаходиться цитований вище фрагмент “Звернення”) розмова на засіданні не дійшла, і він цей текст не помітив.

Беручи до уваги цю обставину, я звертаюся до вас, кожного з п'яти інших членів Правління, які були присутні на засіданні 8 жовтня, з проханням повідомити мені, чи була у Вас нагода прочитати цитований вище фрагмент “Звернення О.О.Яременка” під час засідання Правління?

І якщо такої нагоди раніше не було, будь ласка, повідомте, чи згодні Ви з тим, що зазначені у “Зверненні” підозри О.О.Яременка стосовно “необдуманих кроків” колег у запланованих ними екзит-полах, висловлені без будь-якої аргументації, не мають підтримуватися Правлінням САУ?

Дуже прошу, не відмовте у відповіді. Візьміть до уваги, що це питання має для мене не лише громадське значення. Зачеплена також і моя особиста честь і гідність, оскільки я, як президент Київського міжнародного інституту соціології, також є відповідальним за його діяльність.

23 жовтня 2004 р.

В.Хмелько